

Sygn. akt I KS 12/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 kwietnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Błaszczyk (przewodniczący)

SSN Zbigniew Puskarski

SSN Włodzimierz Wróbel (sprawozdawca)

Protokolant Olga Tyburc - Żelazek

w sprawie **J. F., A. F.** oraz **R. S.**,

oskarżonych z art. 300 § 2 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 6 kwietnia 2022 r.,

skargi wniesionej przez Prokuratora Rejonowego w N. w trybie art. 539a k.p.k. od wyroku Sądu Okręgowego w Z. z dnia 17 grudnia 2021 r. (sygn. akt VII Ka [...]),

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Okręgowemu w Z. do ponownego rozpoznania w postępowaniu
odwoławczym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w N. z dnia 17 czerwca 2019 r. (sygn. akt II K [...]) J. F. został uznany winnym czynu z art. 300 § 2 k.k., za który wymierzono mu karę 1 roku pozbawienia wolności, A. F. została uznana winną czynu z art. 300 § 2 k.k., za który wymierzono jej karę 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat próby oraz grzywnę w wysokości 500 stawek dziennych, każda po 10 zł, R. S. została uznana winną czynu z art. 18 § 3

k.k. w zw. z art. 300 § 2 k.k., za który wymierzono jej karę 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat próby oraz grzywnę w wysokości 500 stawek dziennych, każda po 10 zł.

Wyrok ten został uchylony, a sprawa przekazana do ponownego rozpoznania wyrokiem Sądu Okręgowego w Z. z dnia 17 grudnia 2021 r. (sygn. akt VII Ka [...]). Uzasadnieniem tego rozstrzygnięcia było podzielenie argumentów obrońcy oskarżonych, iż nie dokonano w sprawie oceny możliwości przypisania skutku.

Od tego wyroku skargę w trybie 539a § 1 i § 2 k.p.k. wniósł Prokurator, zarzucając obrazę przepisów postępowania, a mianowicie art. 437 § 2 k.p.k. mającą wpływ na treść wyroku, polegającą na przyjęciu przez Sąd Okręgowy, iż w sprawie zachodzi konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu sądowego w całości, w sytuacji, gdy zebrany w sprawie materiał dowodowy jest wystarczający do wydania rozstrzygnięcia w sprawie.

Prokurator wniósł o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Z. do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na skargę obrońcy oskarżonych wnieśli o jej oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga okazała się zasadna.

Sens instytucji skargi na wyrok sądu odwoławczego polega na ograniczeniu liczby wyroków kasatoryjnych do tych sytuacji, w których przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi meriti jest niezbędne dla realizacji celów postępowania karnego. Zgodnie z treścią art. 437 § 2 k.p.k. sąd odwoławczy może uchylić orzeczenie i przekazać je sądowi I instancji do ponownego rozpoznania tylko w jednym z trzech przypadków: zaistnienia bezwzględnych przyczyn odwoławczych, konieczności przeprowadzenia na nowo przewodu sądowego w całości oraz wówczas, gdy wydanie wyroku reformatoryjnego naruszyłoby regułę ne peius, wskazaną w art. 454 § 1 k.p.k. Zakres kontroli dokonywanej przez Sąd Najwyższy w tym postępowaniu ogranicza się zatem do zbadania, czy stwierdzone

przez sąd odwoławczy uchybienie daje podstawę do wydania orzeczenia kasatoryjnego.

W niniejszej sprawie Sąd II instancji, odwołując się do poglądów orzecznictwa skonstatował, że typ czynu zabronionego z art. 300 § 2 k.k. ma charakter skutkowy (udaremnienie lub uszczuplenie zaspokojenie swojego wierzyciela) i wskazuje, że rozważań o tym elemencie zabrakło w uzasadnieniu wyroku Sądu I instancji z uwagi na odmienny sposób interpretacji przepisu przez ten Sąd (co zresztą było uwypuklone w apelacjach obrońców). Nie tłumaczy w ogóle, dlaczego postępowanie w tym zakresie nie mogło być przeprowadzone na etapie odwoławczym. Prokurator w skardze rekapitulując ustalenia faktyczne przed Sądem I instancji zasadnie argumentuje, że materiał dowodowy był zupełnie wystarczający do oceny kwestii realizacji znamion typu przez Sąd odwoławczy.

Jeżeli Sąd odwoławczy uznał, że zagadnienie przypisania skutku ma kluczowe znaczenie dla ewentualnego sprawstwa oskarżonych, uwzględniając kierunek wszystkich złożonych apelacji powinien samodzielnie ocenić, czy możliwe jest w ogóle prowadzenie postępowania dowodowego w tym kierunku lub czynienie ustaleń faktycznych. W przypadku uznania, że w tym wycinku nie można już ustalić sprawstwa przestępstwa skutkowego, powinien podjąć odpowiednią decyzję procesową o charakterze reformatoryjnym. Kwestia ta nie została bowiem przez ten Sąd wskazana, jako powodująca konieczność przeprowadzenia całości postępowania na nowo przed Sądem I instancji.

Wobec powyższego należało orzec jak w sentencji.